

EKSAMENSOPPGAVE

JUS4211 – Prosess og strafferett Høst 2020

Dato: Tirsdag 22. desember

Tid: 08:45 – 13:30

Peder Ås er en råtass av en syklist og legger stor stolthet i tidene han oppnår på vei fram og tilbake til jobben. Av den grunn er ikke Ås så opptatt av å følge sykkelveien, men kjører normalt midt i kollektivfeltet for å oppnå høyest mulig fart og best mulig tid på strekningen hjem.

Lars Holm er bussjåfør og møter ofte på Peder Ås når han kjører sin faste rute ut Fosseveien. Selv om Ås er rask på sykkel, klarer han likevel ikke holde fartsgrensen på veien. Dette har skapt stor frustrasjon hos Holm, som da verken klarer å holde rutetidene sine, eller rekker hjem til samboerens nystekte vafler før hun reiser avgårde på nattevaktene sine.

En dag får Holm nok, og etter å ha tutet nytteløst på Ås i flere kilometer, bestemmer han seg for å skremme Ås litt. Han kjører derfor tett oppi rompa til Ås for så å tute i den hensikt å få han til å skvette litt og kanskje skjønne alvoret. Ulykksalig fører dette til at Peder Ås, skvetter så mye at han ramler av sykkelen og blir overkjørt av bussen. Ås dør senere av skadene på sykehuset, og politiet tar ut siktelse mot Lars Holm for overtredelse av straffeloven § 281 og vegtrafikkloven § 31 jf. § 3.

Etter en del etterforskning, beslutter likevel politimesteren i Lillevik seg for at saken skal henlegges på bakgrunn av bevisets stilling. Politimesteren utferdiger derfor en henleggelsesbeslutning som undertegnes 1. mai 2020. Det blir ramaskrik av dette i sykkelmiljøet, og etter mye skriverier i avisene, finner statsadvokat Kim Maarud ut at saken bør påtales, og omgjør henleggelsen 2. august 2020 og tar ut tiltale i tråd med den tidligere siktelsen.

Holm mener at det foreligger flere prosessuelle skranke for at han nå kan bli straffeforfulgt slik tiltalen lyder. For det første mener han at saken ikke kan gjenopptas uten at det er nye opplysninger i saken. For det andre mener han at påtalemyndigheten i hvert fall må velge mellom enten straffeloven § 281 eller vegtrafikkloven § 31 jf. § 3, da han ikke kan straffes for begge deler samtidig.

Statsadvokaten som nå har tatt over saken mener at det ikke foreligger noen skranke for å gjenoppta straffeforfølgningen, da politimesteren ikke hadde påtalekompetanse i saken, og at statsadvokaten uansett kunne omgjøre en slik henleggelse etter straffeprosessloven § 75 (2).

Tiltalen mot Holm ble opprettholdt og oversendt retten, som ble satt med dommerfullmektig Marte Kirkerud. Marte, som hadde gått i klassen til datteren til Holm på barneskolen, følte seg noe ubekvem med å ta saken, men turte ikke si imot domstolleder. Hun reiste likevel spørsmålet om habilitet under saksforberedelsen og medga at hun verken da eller siden hadde hatt noe kontakt med Holms datter. Ingen av partene hadde innvendinger til habiliteten, men Holm nektet å la seg dømme av et barn, og mente det måtte være en av de eldre dommerne som måtte sette rett.

Under hovedforhandlingen ønsket påtalemyndigheten å føre Kristian Krik som vitne. Krik hadde sittet helt foran i bussen og hadde avgitt politiforklaring. Han var det eneste vitnet påtalemyndigheten hadde klart å oppdrive. Krik som var en skikkelig sykkelhater og derfor mente at Peder egentlig hadde fått som fortjent, valgte å reise bort under hovedforhandlingen. Politiet ble sendt på leting etter Krik, men fant han verken på bopel eller hytta. Påtalemyndigheten ønsket dermed å lese opp politiforklaringen til Krik. Dette protesterte forsvareren til Holm høylytt mot og begjærte beviset avskåret.

Holm på sin side, hadde også avgitt forklaring for politiet. Den ble gitt på stedet etter påkjørselen. Holm som hadde vært svært oppskaket, hadde ikke fått med seg noe av hva politiet hadde sagt, men hadde lagt alle kortene på bordet med en gang og fortalt at det var hans skyld og at han hadde optrådt helt uforsvarlig i kjøringen sin.

Under hovedforhandlingen hadde Holm kommet på bedre tanker, og i frykt for å miste både førerkortet og jobben ønsket han nå ikke å avgi forklaring. Aktor ønsket dermed også å lese opp hans tidligere forklaring. Forsvarer mente at dette måtte det finnes regler mot, og ba dommerfullmektigen vurdere om dette var lovlig, og dersom det ikke var lovlig ønsket de at forklaringen skulle nektes ført. Aktor fremhevet at de i tilfelle ville føre politimannen som hadde tatt forklaringen, så det var ingen vits å protestere mot opplesningen.

Denne saken var imidlertid ikke det eneste problemet til Holm. På samme tid avdekket politiet at Holms samboer hadde anlagt en hasjplantasje i kjelleren. Det var på det rene at Holm ikke hadde deltatt i anleggelsen av plantene eller oppfordret til dette, men Holm stod som eneeier av boligen og hadde elsket hasjvaflene som samboeren hadde laget av plantene. Tiltalen mot Holm ble derfor utvidet til også å gjelde medvirkning til overtredelse av straffeloven § 231. Holm erkjente ikke straffeskyld for dette og forsvareren ba om at Holm skulle bli frifunnet da han mente Holm ikke kunne anses å ha medvirket til samboerens overtredelse da han hadde forholdt seg helt passiv.

Ta stilling til de prosessuelle og strafferettslige spørsmålene oppgaven reiser. Spørsmålet om straffeansvar for overtredelse av straffeloven § 281 og veitrafikkloven § 31, jf. § 3, skal ikke vurderes.

***

Oslo, høsten 2020
Maria Astrup Hjort
Faglig eksamensleder